

รูปแบบที่พึงประสงค์ในการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อการเสริมสร้าง
คุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักเรียนระดับอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดขอนแก่น
An Administrative Model of the Activities in Developing the learner's
Ethical Conduct for the Students of Khon Kaen-based Private
Vocational Colleges

ยุทธการณ์ พรรัมย์เดช*

รศ.ดร.ประจิดร มหาหิง, ดร.วิเชียร รุ้ยันยง, ดร.จิรวัดน์ วรอุณโรจน์**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาและเพื่อกำหนดรูปแบบที่
พึงประสงค์ในการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม
สำหรับนักเรียนระดับอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดขอนแก่น กลุ่มวิจัยเชิงปริมาณได้แก่
ผู้อำนวยการวิทยาลัย รองผู้อำนวยการวิทยาลัย/ฝ่ายกิจการนักเรียน หัวหน้าแผนกกิจกรรม
นักเรียน หัวหน้าสำนักงานในสถานศึกษา ครู/อาจารย์ จำนวน ๒๒๗ คน ซึ่งเลือกแบบสุ่ม
ตัวอย่างแบบง่าย จากวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดขอนแก่น สำหรับการ
การวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มเป้าหมาย ๑๒ คน ได้เลือกแบบเจาะจง จาก ๔ วิทยาลัย ที่ปฏิบัติ
เลิศ การวิจัยแบ่งเป็น ๕ ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ ๑ ศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
เพื่อสร้างกรอบแนวคิดการวิจัย ขั้นตอนที่ ๒ ศึกษาข้อมูลเชิงประจักษ์ สภาพปัจจุบันและ
ปัญหาการบริหารจัดการกิจกรรม ขั้นตอนที่ ๓ ยกร่างรูปแบบการบริหารจัดการกิจกรรม
ขั้นตอนที่ ๔ ตรวจสอบยืนยัน กลั่นกรอง และปรับปรุงรูปแบบเบื้องต้นที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดย
การจัดอภิปรายกลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิ และขั้นตอนที่ ๕ สรุปผลการวิจัย เขียนรายงาน

ผลการวิจัยพบว่า

๑. สภาพปฏิบัติการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อการเสริมสร้าง
คุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักเรียนระดับอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดขอนแก่น ทั้งในภาพรวม
และรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยรายด้านเรียงลำดับจากสูงไปหาลำดับต่ำ คือ ด้านกิจกรรมพัฒนา
ผู้เรียน ด้านการบริหารจัดการคุณธรรมจริยธรรม และด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน
ส่วนสภาพปัญหาทั้งในภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับน้อย โดยรายด้านเรียงจากลำดับ

* นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

** อาจารย์ที่ปรึกษา

จากสูงไปหาต่ำ คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน การบริหารจัดการคุณธรรมจริยธรรม และด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

๒. รูปแบบที่พึงประสงค์ในการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักเรียนระดับอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดขอนแก่น ที่ได้สร้างขึ้นอย่างสมบูรณ์นั้น ประกอบด้วยวิสัยทัศน์ที่ว่า “ภายในปีการศึกษา ๒๕๕๙ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดขอนแก่น ผู้เรียนระดับอาชีวศึกษาเอกชนเกิดคุณธรรมจริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือความมีวินัยและความซื่อสัตย์ มีชื่อเสียงระดับอาชีวศึกษาเอกชน เป็นที่ต้องการของภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมนำคุณภาพมาตรฐานการศึกษาสู่อาเซียน โดยการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีอาชีพ” พร้อมทั้งพันธกิจ ๙ ข้อ เป้าประสงค์ ๙ ข้อ องค์กรประกอบ ๔ ประการ ๗ โครงการ/กิจกรรมหลัก และ ๓๑ กิจกรรมย่อย/ตัวบ่งชี้

คำสำคัญ: รูปแบบที่พึงประสงค์, การบริหารจัดการคุณธรรมจริยธรรม, ความมีวินัยและความซื่อสัตย์, วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนจังหวัดขอนแก่น

Abstract

This research aims to study the problem and to determine a desirable Management Activities to strengthen ethics. For students in private vocational Province Quantitative Research group include Director of College Associate Director of College / Student Affairs. Head of Student Activities Head of the School Teacher / Lecturer of 227 people, a simple random sample. College of Technology and private vocational Province For qualitative research Target 12 people were Purposive Sampling selected from four colleges that perform perfectly. The research is divided into five phases: Phase 1 study of literature and related research. To establish a research framework for empirical phase 2 study. Current trends and Issues for Event Management Stage 3 draft form management activities, step 4, verify and update the preliminary screening method was created by a supreme end, a group of experts. And Step 5 Conclusions report.

The research findings were as follows:

1. Operating condition management activities to strengthen ethics. For students in private vocational province both overall and in the field at a high level. By earning the sort from high to low for the DFG. Students' moral

and management ethics. The problems as a whole. And in a lesser degree. By the order of the sort from high to low is the moral of the students. management ethics and activities

2. Format desirable to administer activities to strengthen ethics. For students in private vocational Province It is solidly built. Vision that includes "By the year 2559, technology and private vocational colleges. Province a private vocational school of morality. A desirable feature The discipline and integrity. Renowned private vocational Meet the needs of business and industry bring quality education to the region. The involvement of the administration. Teachers and professional staff "and its mission, goals, 9 9. The first four elements 7 projects / activities and 31 sub / indicator.

Keyword; Model is desirable, Management ethics, discipline and integrity, Private Vocational College of Technology and the province Khon Kaen.

๑. บทนำ

“การศึกษานอกจากจะสอนให้คนเก่งแล้วจำเป็นอย่างยิ่งที่จะอบรมให้ดีพร้อมกันไปด้วยประเทศเราจึงจะได้คนที่มีคุณภาพ คือเป็นคนเก่งและดีมาเป็นกำลังของบ้านเมืองให้ความเก่งเป็นปัจจัยและพลัง สำหรับการสร้างสรรค์และให้ความดีเป็นปัจจัยเพื่อประคับประคองหมุนนำความเก่งไปในทางที่ถูก ที่อำนวยผลประโยชน์อันพึงประสงค์” พระบรมราโชวาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัววราชากรปัจจุบัน^๑

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๕ กำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษาอบรม และสนับสนุนให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะหมวด ๔ เป็นการปฏิรูปการเรียนรู้ที่ถือว่าเป็นหัวใจของการปฏิรูปการศึกษา มาตรา ๖ ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาว่าต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และให้การจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และ

^๑สุทธีวงศ์ ตันตยาพิศาลสุทธิ, “พระบรมราโชวาทเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม”, วารสารวิชาการกรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๑๑ (พฤศจิกายน ๒๕๔๒) : หน้า ๓๑-๓๖.

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกรายวิชา และมาตรา ๒๔ ได้กำหนดให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรยาโล ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคม การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต^๒ สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕- ๒๕๕๙ ซึ่งมุ่งพัฒนาชีวิตให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความรู้และคุณธรรมจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เจตนารมณ์เหล่านี้ได้หลอมรวมเป็นนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ที่กำหนดให้ยึดคุณธรรมนำความรู้ พัฒนาคนโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้^๓

การดำเนินงานเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์นักเรียน ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะอยู่ในวัยที่การพัฒนาด้านการเจริญเติบโตทั้งด้านร่างกายและจิตใจอย่างรวดเร็ว เป็นวัยที่มีความคิดอย่างอิสระและอย่างรุนแรง เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงมากทั้งด้านร่างกายและจิตใจ หากเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงของเด็กวัยนี้เป็นอย่างดี ก็จะเป็นการช่วยลดภาวะความขัดแย้งต่างๆ ที่จะทำให้เด็กสามารถเดินทางไปตามแนวที่ถูกที่ควร โดยวัยรุ่นแบ่งเป็น ๒ ระยะ คือ วัยรุ่นตอนต้น (ช่วงอายุ ๑๐- ๑๔ ปี) และวัยรุ่นตอนปลาย (ช่วงอายุ ๑๕-๑๙ ปี) วัยรุ่นแต่ละช่วงอายุจะมีความแตกต่างกันในความรู้สึนึกคิด ร่างกาย ลักษณะอารมณ์ การปรับตัว และความสัมพันธ์กับบิดามารดาและการมีสัมพันธ์กับเพื่อน สอดคล้องกับ พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต) การพัฒนาคนให้เป็นคนดี มีคุณภาพนั้น จะต้องปลูกฝังหล่อหลอม คุณธรรม จริยธรรม ตั้งแต่เบื้องต้น โดยมุ่งไปที่เด็กที่กำลังเติบโตเป็นกำลังในอนาคตของชาติ จำเป็นต้องทำให้เด็กเป็นคนดีและมีคุณธรรม ตามมาด้วยความเก่งและมีคุณภาพ^๔

สถานศึกษาคือ หน่วยงานหรือสถาบันทางสังคม ที่มีหน้าที่พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ คอยดูแลควบคุมให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในขอบเขต อยู่ในระเบียบวินัยของสถานศึกษา วินัยเป็นเรื่องที่สถานศึกษาต้องรับผิดชอบและต้องดำเนินการควบคุมไปกับการเรียนการสอน ซึ่งเด็กจะประพฤติปฏิบัติถูกต้องหรือผิดระเบียบวินัย ย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนครูทุกคนครูเป็นบุคคลนอกครอบครัวที่เด็กต้องสัมผัสและ

^๒ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๕๙)*, (กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี, ๒๕๔๕).

^๓ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕*, (กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี, ๒๕๔๕).

^๔ พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต), *พุทธธรรม (ฉบับขยายความ)*, พิมพ์ครั้งที่ ๑๑, (กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

ใช้ชีวิตอยู่ทั้งวัน ไม่ว่าจะในเด็กเล็กหรือเด็กโต ครูเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อเด็ก เด็กจะเติบโตและพัฒนาตนเองอย่างมีระเบียบวินัย ดังนั้นจากความสำเร็จและปัญหาเรื่องคุณภาพนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน เป็นปัญหาเร่งด่วนที่ทุกส่วนที่เกี่ยวข้องต้องให้ความใส่ใจและรับหาทางแก้ไข เพราะนอกจากจะส่งผลโดยตรงต่อนักเรียนเมื่อสำเร็จการศึกษาและความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน เมื่อได้มีโอกาสเข้าไปทำงานในองค์กรต่างๆ แล้ว ยังส่งผลทางอ้อมในด้านการพัฒนาประเทศอีกด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาแนวทางการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนประเภทอาชีวศึกษา โดยใช้กรอบแนวคิดและหลักการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ แนวคิดพื้นฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน การบริหารจัดการกิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการเรียนการสอน และแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมนักเรียน เพื่อพัฒนานักเรียนวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดขอนแก่น ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาประเภทอาชีวศึกษา และเป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคมต่อไป

สถานศึกษาอาชีวศึกษา ประสบปัญหาด้านวินัยของนักเรียนที่ควรให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง เช่น วิทยาลัยเทคโนโลยีขอนแก่นบริหารธุรกิจ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ได้ดำเนินงานพัฒนาเสริมสร้างวินัยของนักเรียน ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ จนถึงปี ๒๕๕๓ พบว่านักเรียนยังขาดวินัยในเรื่องการแต่งกาย ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจาก การดำเนินการจัดทำยังไม่เป็นระบบที่ต่อเนื่อง อาจเกิดจากครู อาจารย์ขาดความรู้ความเข้าใจ และความเอาใจใส่ยังไม่เพียงพอ วิทยาลัยเทคโนโลยีการจัดการขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ได้ดำเนินการวิเคราะห์สภาพปัญหาการดำเนินงานเสริมสร้างความมีวินัยของนักเรียน พบว่า มีนักเรียนบางส่วนขาดความรับผิดชอบต่อนตนเอง ด้านการแต่งกายนักเรียนมีพฤติกรรมการแต่งกายไม่ถูกระเบียบของทางสถานศึกษา ด้านการตรงต่อเวลานักเรียนบางส่วนมาสถานศึกษา ไม่ทันเวลาเข้าแถวทำกิจกรรมหน้าเสาธง และไม่ร่วมกิจกรรมสวดมนต์ไหว้พระตอนเช้า^๕ โรงเรียนเทคโนโลยีธุรกิจอาชีวะ อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ได้สรุปผลการดำเนินงานจัดการศึกษาของสถานศึกษาในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๐ ในด้านสภาพปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างวินัย ด้านความรับผิดชอบของนักเรียน พบว่านักเรียนไม่มีความรับผิดชอบกล่าวคือ การแต่งกายไม่เรียบร้อย นักเรียนขาดระเบียบ

^๕สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), **มาตรฐานตัวบ่งชี้และเกณฑ์การพิจารณา เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๙-๒๕๕๓)**, พิมพ์ครั้งที่ ๕ (ปรับปรุงครั้งที่ ๑), (กรุงเทพมหานคร, ๒๕๕๑).

ลอยชาย นักเรียนหญิงไว้ทรงผมและย้อมสีผม ไม่สวมถุงเท้า ไม่สวมรองเท้า แต่งกายไม่เหมาะสมขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่กล่าวคือ เข้าแถวหน้าเสาธงไม่ตรงเวลาตามที่โรงเรียนกำหนด หลบเลี่ยงการเข้าแถว หนีเรียนบางชั่วโมง ไม่ร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้น เป็นต้น

การปลูกฝังและส่งเสริมความมีวินัยและความซื่อสัตย์นั้น จะต้องมีการปลูกฝังตั้งแต่แรกเกิดจนเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ถ้านักเรียนมีวินัยในตนเองแล้ว สถานศึกษาจะลดภาระในการแก้ปัญหาการปกครองนักเรียนได้มากสถานศึกษาไม่จำเป็นต้องออกข้อบังคับและระเบียบให้มากมาย การควบคุมดูแลนักเรียนทำได้สะดวก เพราะนักเรียนรู้จักควบคุมพฤติกรรมของตนเอง ให้บรรลุจุดหมายปลายทางได้อย่างมีประสิทธิภาพ และรู้จักรับผิดชอบโดยอาศัยการฝึกปฏิบัติบ่อยๆ อย่างต่อเนื่อง กระบวนการขัดเกลาอาศัยปัจจัยสภาพแวดล้อมจากหลายๆ ฝ่ายช่วยสนับสนุน เช่น บิดา มารดา ชุมชน สังคม ประเทศชาติ จึงจะนำการปฏิบัติด้านวินัยไปสู่จุดหมายหมายในการพัฒนาได้สำเร็จ วินัยนักเรียนเป็นข้อกำหนดในการให้นักเรียนยึดถือในการบังคับ ควบคุมตนเอง ทั้งกาย วาจา ใจ ให้ประพฤติปฏิบัติได้เหมาะสมกับสถานการณ์ เวลาและเป็นไปตามเงื่อนไข กฎเกณฑ์ กติกาหรือข้อตกลงที่สถานศึกษากำหนดไว้ด้วยความเต็มใจ โดยไม่ต้องลงโทษหรือควบคุมและนักเรียนที่มีวินัยนั้นจะเป็นผู้รู้จักกาลเทศะ รับผิดชอบ ตรงต่อเวลา ปฏิบัติตามเกณฑ์ของสังคมและแสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะที่สังคมยอมรับทั้งต่อหน้าและลับหลัง

สถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดขอนแก่น เป็นสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน กลุ่มโรงเรียนอาชีวศึกษา ดำเนินการสอนโดยใช้หลักสูตรการประเภทอาชีวศึกษา พร้อมกับบูรณาการคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน แต่จากข้อมูลการนิเทศของงานกลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน ด้านโรงเรียนอาชีวศึกษาพบว่า มีนักเรียนที่ประพฤติผิดระเบียบปฏิบัติที่สถานศึกษากำหนด คือ ความมีวินัย ความซื่อสัตย์ ความสามัคคี ความสะอาด ความมีน้ำใจ ความขยันสุภาพ และความประหยัด ตามลำดับ และ มีนักเรียนที่ประพฤติผิดระเบียบปฏิบัติที่สถานศึกษากำหนด คือ ความมีวินัย ความซื่อสัตย์ ความขยัน ความประหยัด ความสามัคคี ความสะอาด ความมีน้ำใจ และสุภาพ ตามลำดับ โดยระดับชั้นที่ประพฤติผิดระเบียบปฏิบัติที่สถานศึกษากำหนดมากที่สุด คือระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ ๑ และประพฤติผิดระเบียบปฏิบัติที่สถานศึกษากำหนดคือ ความมีวินัยและความซื่อสัตย์ทั้งสองปีการศึกษา ทำให้สถานศึกษาต้องเร่งพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยเฉพาะมาตรฐานด้านผู้เรียน เพื่อพัฒนาให้นักเรียนเป็นคนดี เก่ง และมีความสุข

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา รูปแบบการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดขอนแก่น โดย

เป็นการกระจายอำนาจให้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น ในแต่ละเขตพื้นที่ดูแลผ่านกลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน ภายใต้การกำกับของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) กระทรวงศึกษาธิการ ตามภารกิจดังกล่าวจะเป็นเช่นใด และเพื่อการบรรลุสู่เป้าหมายดังกล่าวสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ควรกำหนดรูปแบบและการพัฒนากิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมบรรลุเป้าหมายได้อย่างไร

๒. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาปัจจุบันการบริหารจัดการกิจกรรมผู้เรียนเพื่อการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดขอนแก่น
๒. เพื่อกำหนดรูปแบบที่พึงประสงค์ในการบริหารจัดการกิจกรรมผู้เรียนเพื่อการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดขอนแก่น

๓. วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ ๑ ศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างกรอบแนวคิดการวิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลมาใช้ในการกำหนดและพัฒนาผู้เรียนในการเสริมสร้างความมีวินัยและความซื่อสัตย์ สำหรับนักเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดขอนแก่น ขั้นตอนที่ ๒ ศึกษาข้อมูลเชิงประจักษ์ ศึกษาสภาพการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อการเสริมสร้างความมีวินัยและความซื่อสัตย์ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) แบ่งออกเป็น ๒ ตอน ได้แก่ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Methodology) การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Methodology) ขั้นตอนที่ ๓ การยกร่างรูปแบบการบริหารจัดการกิจกรรม ประมวลผลการวิจัยที่ได้จากการวิจัยในขั้นตอนที่ ๑ และขั้นตอนที่ ๒ มาสังเคราะห์และบูรณาการ เพื่อยกร่างรูปแบบเบื้องต้นการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักเรียนระดับอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดขอนแก่น ขั้นตอนที่ ๔ การตรวจสอบ กลั่นกรอง และปรับปรุงรูปแบบเบื้องต้น ดำเนินการสนทนากลุ่มหรืออภิปรายกลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยผู้ทรงคุณวุฒิและทำในลักษณะเชิงธรรมชาติกับกลุ่มผู้ร่วมอภิปราย ผู้ดำเนินการจะนำการอภิปราย เพื่อตรวจสอบ ยืนยันข้อค้นพบ แล้วสรุปสังเคราะห์รูปแบบ ขั้นตอนที่ ๕ สรุปผลการวิจัย และเขียนรายงาน

๔. สรุปผลการวิจัย

๑. ความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการ/ฝ่ายกิจการนักเรียน หัวหน้าแผนกกิจกรรมนักเรียน หัวหน้าสาขางานในสถานศึกษา ครู/อาจารย์ ต่อสภาพปฏิบัติการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักเรียนระดับ

อาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดขอนแก่น ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=๔.๐๔$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าสภาพปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\bar{x}=๔.๐๙$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{x}=๔.๐๗$) และด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ($\bar{x}=๓.๙๘$) ตามลำดับ ด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนมีสภาพปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=๓.๙๘$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ความมีวินัย ($\bar{x}= ๔.๒๘$) ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติรองลงมาคือ ความซื่อสัตย์ ($\bar{x}=๓.๘๑$) ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบุคลากรของวิทยาลัยฯมีความตระหนักในความสำคัญของการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จึงมีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับข้อ ความมีวินัยของนักเรียนมีการปฏิบัติสูงสุด และข้อความซื่อสัตย์ของผู้เรียน นั้นมีการปฏิบัติมากรองลงมาตามลำดับนั้นก็อาจเป็นเพราะว่า เป็นประเด็นชัดเจนทั้งในแง่คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนอยู่แล้ว เป็นความต้องการของวิทยาลัยฯ ตามหลักสูตรมาตรฐานวิชาชีพ หลักสูตรอาชีวศึกษาอยู่แล้ว รวมถึงการบริหารของผู้บริหารและในแง่นโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) ลงมาถึงระดับเขตพื้นที่การศึกษาถือเป็นมาตรการที่จะนำสู่ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาสอดคล้องกับอาภรณ์ ภูวิทย์พันธ์ุ ที่พบว่าขวัญและกำลังใจของครูนำไปสู่การทำงานที่ประสบผลสำเร็จ บุคลากรให้ความร่วมมือและมีความสุขจะส่งผลให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เกิดคุณธรรมจริยธรรมในตัวผู้เรียนครบด้าน

๒. ความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการ/ฝ่ายกิจการนักเรียน หัวหน้าแผนกกิจกรรมนักเรียน หัวหน้าสาขางานในสถานศึกษา ครู/อาจารย์ ต่อสภาพปัญหาการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนระดับอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x}=๑.๙๗$) ด้านที่มีปัญหาสูงสุดลำดับแรกคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ($\bar{x}=๒.๐๒$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{x}=๑.๙๘$) และด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\bar{x}=๑.๙๒$) ตามลำดับ ส่วนด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โดยภาพรวมพบปัญหาในระดับน้อย ($\bar{x}=๒.๐๒$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีปัญหาสูงสุดคือ ความซื่อสัตย์ ($\bar{x}=๒.๑๒$) รองลงมาข้อที่มีปัญหาต่ำสุดคือ ความมีวินัย ($\bar{x}=๑.๙๔$) ข้อค้นพบเกี่ยวกับปัญหาสูงสุดและเกี่ยวกับปัญหาต่ำสุด อภิปรายได้ว่า เป็นภาพมุมกลับของสภาพปฏิบัติ ส่วนข้อที่ว่าด้วยความซื่อสัตย์นั้น อาจจะเป็นเพราะว่าเด็กไทยมีพฤติกรรมติดตัวมาแต่เด็กและติดนิสัย “ตัวใครตัวมัน” “ไม่อยากรุ่งเกี่ยวถ้าไม่จำเป็นเห็นแก่ตัว” ซึ่งเป็นปัญหาทั่วไปแทบทุกวงการ นับเป็นประเด็นที่ทำนายมากสำหรับภาวะผู้นำของสถานศึกษาครูที่จะสามารถแก้ไขปัญหา เพราะหลักการมีส่วนร่วมของผู้เรียนนั้นถือว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง

๕. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

๑. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ตั้งแต่ระดับสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเอกชนถึงกระทรวงศึกษาธิการ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะเน้นการจัดทำรูปแบบการบริหารจัดการกิจกรรมให้ผู้เรียนและประชาชนได้เรียนรู้และพัฒนาทักษะการมีคุณธรรมจริยธรรม ๒ ด้าน คือความมีวินัย และความซื่อสัตย์อย่างเป็นจริงและเป็นรูปธรรม โดยการประสานความร่วมมือกับภาคธุรกิจเอกชนเป็นพิเศษ เพื่อความภาคภูมิใจของประเทศชาติต่อไป

๒. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

๒.๑ ในการกำหนดรูปแบบที่พึงประสงค์ในการบริหารจัดการกิจกรรมฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญต่อกิจกรรมการสร้างวัฒนธรรมและให้ความรู้ความเข้าใจกับผู้บริหารและครู เพื่อที่จะนำแนวคิดดังกล่าวไปใช้ในการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดการบริหารจัดการกิจกรรม การนำกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

๒.๒ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรจัดตั้งคณะทำงานในการวิจัยพัฒนา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาให้สถานศึกษาสามารถจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพตามหลักสูตรอาชีวศึกษา ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรอาชีวศึกษา ๒๕๕๖ และ ๒๕๕๗

๓. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๓.๑ ควรมีการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบรูปแบบที่พึงประสงค์ในการบริหารจัดการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนฯ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ที่มีบริบทแตกต่างกันอย่างสำคัญใน ด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และศาสนา

๓.๒ ควรมีการวิจัยและพัฒนากิจกรรมบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อการ เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ๒ ด้าน ความมีวินัยและความซื่อสัตย์ เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในการประกอบอาชีพ และความเป็นวิทยาลัยของประชาคมอาเซียน (AEC.) ต่อไป

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

๑) หนังสือ :

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). พุทธธรรม (ฉบับขยายความ). พิมพ์ครั้งที่ ๑๑. กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๙)**. กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี, ๒๕๔๕.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕**. กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี, ๒๕๔๕.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), **มาตรฐานตัวบ่งชี้และเกณฑ์การพิจารณา เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๙-๒๕๕๓)**. พิมพ์ครั้งที่ ๕ (ปรับปรุงครั้งที่ ๑). กรุงเทพมหานคร, ๒๕๕๑.

๒) วารสาร :

สุทธิวงศ์ ตันตยาพิศาลสุทธิ. “พระบรมราโชวาทเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม”, **วารสารวิชาการกรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๑๑ (พฤศจิกายน ๒๕๔๒)**.